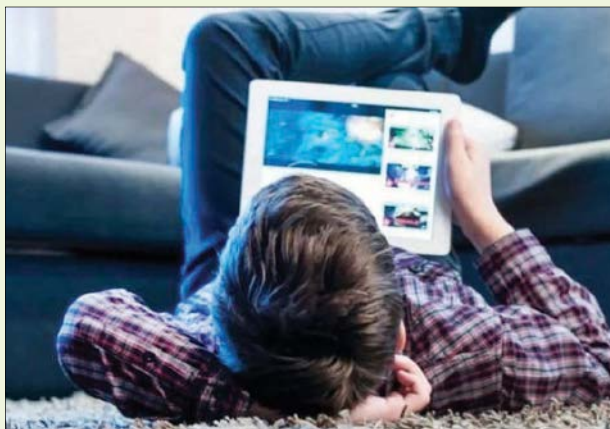

نگاه یک روان‌شناس به نظارت بر محتوای ویژه کودکان

اول جذابیت بعد آموزش

پریساقیاسی

من فکر می‌کنم باید گروهی متشکل از کارشناسان روان‌شناسان کودک که با حوزه رسانه هم آشنایی دارند، بر محتوای پلتفرم‌هایی که در زمینه کودک و نوجوان فعالیت می‌کنند، نظارت داشته باشند که این کار را ساترا انجام می‌دهد و از زمان تاسیس آن تا به امروز روی این پلتفرم‌ها نظارت داشته است؛ به این دلیل که هر محتوایی که برای کودک و نوجوان تولید می‌شود، باید تحت نظارت کارشناسان باشد تا تأثیرات منفی روی بچه‌ها نگذارد. متن‌ها، گفت‌وگوها و نوع فعالیت‌هایی که برای بچه‌ها در فضای مجازی انجام می‌شود، باید کنترل و نظارت شود. در دنیا هم پروتکل‌های مشخصی برای تولید محتوای این گروه سنی مشخص شده است که در کشور ما هم این اتفاق افتاده و این کار برعهده ساتراست که در این زمینه هم نگاه جدی دارد.

محتوایی که برای این گروه سنی تولید می‌شود، نیازمند معیارها و فاکتورهایی است و باید طبق قوانینی باشد که نهادهای نظارتی وضع می‌کنند. به گمان من اولین چیزی که در این زمینه مهم است این که در ابتدا محتوا باید جذاب باشد. بنابراین اولویت با محتوای جذاب است. به این دلیل که تا جذابیتی ایجاد نشود و برای بچه‌ها علاقه‌ای ایجاد نشود، هیچ نکته مهمی را نمی‌توان به آنها منتقل کرد. یعنی تا بچه‌ها جذب نشوند، باقی کارها هیچ اهمیتی ندارد. در فضای مجازی محتوای بسیاری تولید می‌شود و پلتفرم‌های بسیاری هم تولید محتوا می‌کند اما باید دید کدام یک توانسته برای بچه‌ها جذاب باشد.

بعد از ایجاد جذابیت، آموزش مهم است و نکته مهم در این میان این است که نکات مهم را به صورت مستقیم به بچه‌ها نگوئیم. چون مستقیم‌گویی برای بچه‌ها نتیجه معکوس می‌دهد. تأثیر برگزاری این نمایشگاه و تأثیر برنامه‌هایی که شرکت‌کننده‌ها برای تعامل بیشتر با کاربران‌شان دارند غیرقابل انکار است. در واقع برگزاری چنین نمایشگاهی را می‌توان خوب و مثبت ارزیابی کرد؛ به خصوص این که خانواده‌ها با شناخت بیشتری از این پلتفرم‌ها می‌توانند در معرفی آنها به بچه‌ها آگاهانه‌تر قدم بردارند.

یک کارشناس سواد رسانه عنوان کرد

آشنایی مخاطب با ساترا از درپچه رستا

صحبت از نام ساترا شاید هنوز برای برخی کاربران عادی نامانوس باشد. وقتی صحبت از این نهاد تنظیم‌گر می‌شود، برخی کاربران به درستی نمی‌دانند کارویژه و برنامه این نهاد برای نظارت بر محتواهای ارائه شده در حوزه صوت و تصویر چیست. به نظر می‌رسد برگزاری نمایشگاه رستا یک گام بزرگ برای این نهاد است تا بتواند فضای گفت‌وگو را ایجاد کند. با معصومه نصیری، استاد و کارشناس سواد رسانه صحبت کردیم.

معصومه نصیری، کارشناس سواد رسانه در این ارتباط به «جام جم» می‌گوید: فضای جدید رسانه‌ای با حضور وی‌اودی‌ها و پلتفرم‌هایی است که هم محصولاتی تولید می‌کنند که ذائقه‌سازند و هم می‌توانند فرهنگ‌ساز و فرهنگ‌زدا باشند. در چنین شرایطی، وجود نهاد نظارتی با هر شکل و عنوانی که البته مبتنی بر شفافیت قوا باشد و به نگاه سلیقه‌ای یا در مظان نگاه سلیقه‌ای رفتار کردن قرار نگیرد، دارای اهمیت است. وی ادامه می‌دهد: چیزی که در حوزه نظارت اهمیت دارد کلیدواژه مهم شفافیت است چگونه و بر چه محتوایی نظارت می‌کنیم، با چه خط‌کشی او را می‌سنجیم و بر چه مبنایی محتوایی را رد یا تایید می‌کنیم. این مسأله اهمیت دارد که چقدر این فاکتورها و ساختارهایی که بر مبنایشان نظارت می‌کنیم و محتوایی مطابق قانون تشخیص نمی‌دهیم، پیش از تولید محصولات اعلام می‌شود و سازندگان و کسانی که تولیدکننده محتوا هستند، در جریان قرار می‌گیرند تا بدانند در چه صورتی محتوایشان به تعذیلات نظارتی از سوی نهاد ناظر منجر می‌شود. نصیری عنوان می‌کند: اینها نکات مهمی است که وجود نهادهای نظارتی را همواره در کشور ما تحت الشعاع خود قرار می‌دهد. این که شفافیت وجود داشته باشد و شائبه سانسور یا محدودسازی به معنای فراگیر را به ذهن خواننده، مصرف‌کننده، کاربر، مخاطب، تولیدکننده محتوا و... متبادر نکند مهم است. قاعدتا وجود رگولاتوری و نهاد تنظیم‌گر و نهاد نظارت‌کننده، اگر بر اساس فاکتورهایی که گفتم باشد، دارای اهمیت است و ضرورت دارد و باید باشد. این که نهاد مربوط، خود را در معرض اتهامات گوناگون قرار ندهد، اهمیت دارد و این که دچار تنوع رفتاری در مواجهه با محتواها نشود هم برای این که نظارت او مورد پذیرش حداکثری قرار بگیرد، دارای اهمیت است و بایستی به آن توجه شود. وی ادامه می‌دهد: برگزاری نمایشگاه رستا از چند جهت دارای فایده است؛ یکی این که مخاطب با فعالیت‌های تنظیم‌گری ساترا آشنا می‌شود. از نکات مهم این است که برخی گاهی فکر می‌کنند ساترا یعنی «چه چیزی پخش نشود»؛ اما این نمایشگاه کمک می‌کند به اقدامات، قانون، کارها و فعالیت‌هایی که در این حوزه انجام شده، توجه شود.

در عین حال از طریق چنین نمایشگاهی، عمومی‌سازی

نسبت به اقدامات این نهاد چه در حوزه نخبان، چه

در ارتباط با کاربران و چه در خصوص

فعالان این فضا انجام می‌شود.

این کار فایده‌های فراوانی دارد

و می‌تواند باعث شود این نهاد

آنچه را هست و آنچه قانون از او

انتظار دارد، به صورت شفاف و

مدون‌تر ارائه و مشخص کند.

